

ČIERNE KĽAČANY - Pri mlyne 2013

uloženie kostrových zvyškov
v objekte 24

rozloženie keramických nádob
na dne jamy

celkový pohľad na preskúmaný
priestor domu

začišťovanie pôdorysu domu

Výsledky výskumu.

Miesto výskumu:
Čierne Kľačany
okres Zlaté Moravce

Poloha: **Pri mlyne**

Realizácia výskumu:
Ivan Cheben
Michal Cheben

Rok výskumu: **2013**
Druh výskumu: **výskum pre
vedecké a dokumentačné účely**

Druh náleziska: **sídlisko**

Datovanie: **kultúra lineárna,
želiezovská skupina, skupina
ludanická, lužická kultúra**

Z polohy Pri mlyne, situovanej na výraznej ostrohe obtekajúcej potokmi Širočina a Bočovka, je z početných povrchových zberov a výskumov doložený polykulturné sídlisko. Najznámejším nálezom z tejto polohy sa radí pixyda, a to i napriek tomu, že nálezové okolnosti nie sú presné a jasné. V roku 2012 sa v rámci projektu uskutočnil geofyzikálny prieskum, ktorý potvrdil výskyt objektov, medzi inými aj pôdorysy dlhých domov a priebeh priekopy z obdobia lužickej kultúry. Na základe poznatkov sa vytípoval jeden pôdorys domu v juhozápadnej časti sídliska, ktorý sa následne odkryl. Na preskúmanej ploche sa zachytilo celkovo 52 sídliskových objektov, z ktorých podstatná časť patrila ludanickej skupine. Najdôležitejším spomedzi nich bol objekt 1 – dlhý dom orientovaný v smere JZ-SV, s rozmermi 17,9 x 8 m a so základovým žlabom. Na východnej strane domu sa zachytil jazykovitý výbežok (s hĺbkou 15 – 20 cm) orientovaný smerom do interiéru domu. Obvodový žlab bol v tejto časti výrazne plytší ako inde, cca 30 cm. Predpokladáme, že vchod do obydlia bol práve v tejto časti, t.j. v strede dlhšej steny. Vo vnútornom priestore domu sa až na dve kolové jamy nezachytili ďalšie jamy, ktoré by indikovali možné konštrukčné prvky, napr. priečka. V rohoch a v strede juhozápadného žľabu sa zachytili tri kolové jamy. Základový žlab bol v tejto časti hlboký od 50 do 70 cm, pričom dno malo tvar písma V, a niekedy bol na vonkajšej stene žľabu schod. V úseku severozápadného a juhovýchodného žľabu sa zachytili názvaky kolov na dne, ktorých rozstup bol okolo jedného metra. Žlab bol v tejto časti hlboký od 60 do 80 cm, pričom najhlbší bol v juhozápadnej časti s smerom na severovýchod hlbka klesala. Dno žľabu bolo v tomto úseku rovné, vnútorná a vonkajšia stena bola zvislá alebo so schodom, pričom koly tvoriace stenu domu boli opreté o vnútornú stenu žľabu. Severovýchodný základový žlab bol úplne odlišný ako predošlý. Jednak mal tvar písma U, ale bol aj výrazne plytší – hĺbka dosahovala okolo 30 – 40 cm. Zároveň v tomto úseku presahoval za dlhšie steny domu cca o meter. V rohoch bolo zachytená výrazná depresia štvorcového tvaru – umiestnenie trámov(?). Vo vnútornom priestore domu sa zachytila vrstva, ktorá obsahovala črepy a malé fragmenty mazanice, viaceré so stopami bielej vrstvičky (zvyšky náteru stien?). Jej spodná hranica umožňuje predpokladať úroveň podlahy. V objekte 1, zo základového žľabu domu a zo zásypu zásobnej jamy v objekt 24 sa našli drobné zlomky medenej rudy. Taktiež sa podarilo nájsť drobné fragmenty medi v tvarze slzy; ide o zliatky, ktoré vznikajú pri tavbe medenej rudy. Tieto nálezy naznačujú, že na sídlisku ludanickej skupiny dochádzalo k tavbe medi priamo z medenej rudy a následne aj kej spracovaniu. Nepriamo to dokladá aj nález medeného sekeromlatu bez stôp použitia, ktorý bol nájdený cca 500 metrov východným smerom.

REALIZUJEME ZÁCHRANNÉ ARCHEOLOGICKÉ VÝSKUMY

(tel.: +421-902-925620)